Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ИЮНЬ 27 Вторник 1939 он № 145 (2785) Сэн 10 мунгэ

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

SOCIALIIS GAZARTARIAALANGAI ILALTANUUDIIJI BYGEDEARADAI XARALGA

Yder byxen xadaa manai oroniiji jixe politiiçeske şuxala udxaşanartai sobiitido—Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkiin, xydөө azaxiiji socialiis johoor şinedxen haizaruulgada, Leenin-Staalinai paartiaar tuilagdahan ilaltanuudiiji bygedearadai ene xaralgiin neelgede dytelyyIne.

Viistavke bolbol kolxoozno stroin ugaa jixe tuilaltanuudai todorxoi demonstraaca myn bolxo. Tere bolbol ton şine teexnikeer zebseglegdehen socialiis gazartariaalan xadaa bolьşeviig paartiin ba soveed praviitelьstviin xytelberi doro, ulam byri produktiivna bolzo baihiijinь, terenei amzaltanuudai xalşan geed urgaza ba oloşorozo baihiijinь xaruulxa geeşe.

Pomeeşçigei ba kylaagai eksploataaciiji medexegyi, soveed şine tariaaşad xadaa өөhediingөө tuilaltanuudiiji viistavke deere demonstriirovalxa baina. Viistavkede, socialiis xydөө azaxiin bodoto maasternuud jirexe.

Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede xaruulxa jyymenь, xaruulxa xyniinь socialiis gazartariaalanda bii. 200 şaxuu miangan eksponeentnyyd—tyryy kolxoozuud ba sovxoozuudai staxaanovcuud, agronoomuud, zooteexnigyyd, kolxoozno yiledberiin organizaatornuud, tyryy nauukiin xynyyd batalagdaad bainad. T. D. Leseenko, V. R. Viilьjams, N. V. Ciclinin, agronoom Derzaavin, Sibiirske sadovood Kiziyyrin gegşedei xydelmerinyyd, priroodiiji gaixamşagaar xubilgagşa I. V. Miçyyrinei tryydyyd yrgenөөr xaruulagdaxa baina. Oronoi eliite xynyydte—kombaiinoornuud axadyyner Oosьkinuud, Boorin, traktoriistkanuud P. Angeelina, P. Kovardaak, staalinska rekoordno urgasanuudai eliite maasternuud M. Jefreemov, M. Kostriikina, V. Kosteenko, aldar soloto oopedniguud Maalьcev, Çymaanov ba busad olon xynyydte nileed jixe huuri ygtenxei.

Leenin—Staalinai paartiin xytelberi doro, ede tyryyşyydei ba olomiilioonno byxii soveed tariaaşadai xyselgenyydeer, oronoi xydөө azaxiin kaartiiji şinedxen haizaruulxa talaar jixe xydelmeri xegdenxei.

Viistavkede xabaadagşad bolbol socialiis gazartariaalangai ton şinenyyd arganuudiiji, tedenerei effektiivnostiiji, tedenerei agroteexniiçeske yndehe huuriiji demonstriirovalxa baina.

Viistavkiin udxaşanaranь ugaa jixe: „...Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavke bolbol xydөө azaxiiji debzyylxiin byxeli programmma ygene. Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavke bolbol xydөө azaxiin tyryyşyydei byxesojuuzna popyliirizaaciin, tedenerei xydelmeriin erxim zişeenyydiiji popyliirizaaciin ba delgeryylgiin xeregte slyyzbe xexe baina. Ene viistavke bolbol kolxoozuud, MTS-uud ba sovxoozuudai xoorondo sorevnovaani yrgedxexe johotoi. Ene viistavke bolbol xydөө azaxiin saaşadaxi debzeltiiji organizoovaalagda ba gurbadugaar tabanzilei daabariinuudiiji dyyrgelgede jixe toolь dyyrgeze şadaxa ba dyyrgexeş johotoi" (*V. M. Moolotov.* BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere xehen doklaadhaa).

Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavke bolbol manai yjiin gaixamşag hain, aguujixenyyd barilganuudai negenь myn. Mynөө, terenei territoori deere, paviilioonuudiiji xaraxii ba eksponaaduudtai tanilsaxiiji xysehen, xeden miangan xynyyd jirene.

Viistavkiin neegdexe boltor xediixen arban xonoguud ylee. Oiriin saghaa, dalai olon xynyyd bolbol paviilioonuud teeşe oşoxo. Ene yder xadaa byxii soveed aradai praazdnig, socialiis gazartariaalangai ilaltanuudai praazdnig bolxo.

Aavgustiin 1-hee xozom bişe, viistavkiiji neexe gehen zorilgo xadaa viistavkiiji baiguulagşadta tabigdanxai. Paarti ba praviitelьstvaar togtoogdohon bolzor soo, bariigiin teexnikiin ba arxitektyyrne-xydoozestvenno masterstvoogoi ynder xemzeede, viistavkiin bariigiiji tygesxelge bolbol viistavkiin xydelmerişedei olomianganai aarmiin, teexnigyyd, inzeneernyyd, xydoozniguud, skyylьptornyyd, organizaatornuudai aldar soliin xereg myn.

Viistavkiiji byxii arad baiguulna. Bariigiin ploşçaadka deere, Ukraiinlin, Beloryyssiiin, Çyvaaşiin, Moskoovsko, Smoleenske, Kyyrske ba busad oobiastьnuudai kolxoozuud xynyydee elьgeene. Ulaan stoliica bolbol ugaa jixe tuhalamza xyrgene. Moskoovsko partiina ba komsomoolьsko organizaacanuud bolbol barilga deere 2 miangahaa deeşe xynyydee elьgeegee.

Gebeş, viistavkiin bariigiin pravleeni bolbol ede argab i dalnuudiiji xolo xangaltagyigөөr xereglene, xydelmerişedei xysenyydiiji muugaar manevriirovalna. Viistavkiin barilgaşad xadaa xydelmeriingөө teempiiji deeşelyylze, terenei bariigiiji praviitelьstvaar togtoogdohon bolzor soo toocnoor dyyrgexe ujalgatai.

Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede xabaadalsaxa erxe olxiin tylөө socialiis sorevnovaani bolbol kolxoozuud ba sovxoozuudai yrgenөөr delgeree. Viistavkiin miil tyryyşiin ydernyydte xeden arbaad miangan azalşad viistavkiiji xaraxa baina. Manai oronoi egeel xoliin zaxa bulanguudai kolxoozniguud bolbol tyryy xynyydei oopeduudiiji damzuulan abxiin tula, viistavkede jirexe. Ene zilde xaxadmilliioon azalşad bolbol işe organizoovannoor jirexe.

Viistavke bolbol 1940 ondoşji yrgelzelxe jym. Xeden miangan kolxoozuud ba sovxoozuud, kolxoozniguud ba MTS-uudai, sovxoozuudai xydelmerilegşed bolbol 1939 onoi xydөө azaxiin xydelmerinyydei rezyltaaduudaar viistavkede xabaadalsaxa erxe olxiin tylөө temeseze baina.

Oronoi, urda raioonuudta exileed baigaa, urgasa xuriaalga bolbol 1940 ondo viistavkede kandidaaduud xadaa ene zileixhee nileed olon baixa geze xaruulna. Poolinuud deere gaixamşag urgasa urgaza baina. Kolxoozuud ba sovxoozuudai tyryy xynyyd, viistavkede jireedyin kandidaaduud bolbol өөhed xoorondoo sorevnovaani xeze, urgasiiji sag soonь ba geeltegyigөөr xuriaalxiiji ermelzened.

Gazartariaalangai oorganuud bolbol 1940 ondo Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede xabaadalsaxa erxiin tylөө, poolinuudai staxaanovcuudai ene gaixamşag xydeleeniiji tolgoiloxo ujalgatai. Eksponaaduudiiji şilexe ba beledxexe jabadaldanь tedenerte tuhalalga, tedeniiji jirexe zil boltor nariiar xadagalalga—şuxala zoriigo myn.

Paarti ba praviitelьstvo bolbol viistaveçne komiteed ba viistavkiin barilgaşadai kollektiivte ugaa jixe ba xyndetei xydelmeri naidaa. Viistavkiin bariigiiji sag soonь ba ynder şanartaigaar tygesxexe şuxala, eneeniiji byxii manai oron xylieene.

(„Praavdiin" tyryy bişeghee).

USAADЬBA ÇADARAI GAZARNUUDIIJI XEMZELGII BOLZOR SOONЬ ba BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei SNK-gei ZAABARINUUDTAI NARIAR ZOXILDUULAN YNGERGEJE!

MAISKA PLEENYMEI TOGTOOLNUUD BEJELYYLGDEŽE BAINA

Tarbagatain raioonoi kolxoozuudta, BKP (b)- ein CK- gei Maiska pleenymei togtoolnuudiiji zybşen xelselge jyrenxiidөө dyyrgegdebe. Kolxoozniguud bolbol paarti ba praviitelьstviin ene togtooliiji jixeer haişaahan ba kolxoozuudai saaşadaa xygzen halbaralgada ba kolxoozniguudta yzyylze baihan anxaralainь tylөө nyxer Staalinda blagodaarnostiiji xyrgened. Kolxoozuudta xezeeş yzegdeegyi yiledberiin debzeltenyyd yzegdeze baina.

Ene togtooliiji zybşen xelselgiin yjede, xydөө azaxiin arteeliin staalinska ustaavaiiji xazagairuulhan ton olon faaktnuud eliryylegdebe. Noormohoo ylyy ba kolxoozno maasiiin dunda, gazariiji edelze baihan kolxoozniguud (Siidorik—Dzerziinskiiin kolxoozoi kolxooznig g.m.) bii. Myn, kolxoozoi obşçeestvenne gazarai dunda gazar edelze baixahaa gadna, өөriingөө uçaastogiiji areendeer ygedegşi kolxoozniguud ysөөn bişe bii baigaa. Kolxoozdoo bagaar xydelmerildeg gy, ali xeden zileer xydelmerildeggyi olon toonoi kolxoozniguud usaadьbiin gazariiji, kolxooznigudai erxiiji edelze baidag baigaa. Eeneei rezyltaadta, olon kolxoozniguud (ilangajaa exenernyyd) kolxoozdoo oroidoo şaxuu xydelmerildeggyi baigaa. Zişeelxede, 1939 onoi torşo soo, Dzerziinskiiin neremzete kolxoozdo 52 kolxoozniguud negeş azalta yder ologyi, Voroşiilovoi neremzete kolxoozdo—40 xynyyd, Staalinai neremzete kolxoozdo—46 xynyyd oroidoosji xydelmerileegyi baina.

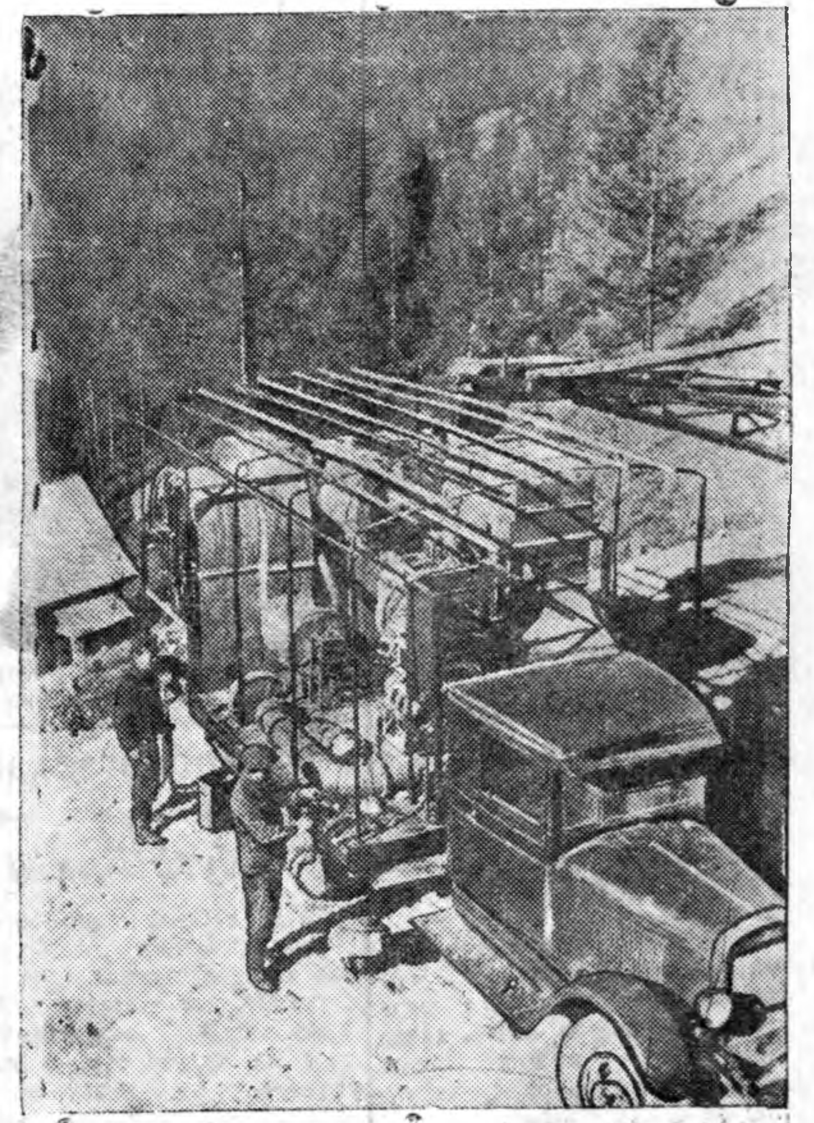
BKP(b)-ein CK-gei Maiska pleenymei gaixamşag xursa, sesen mergen materiaalnuudiiji gynzegiigөөr yzehenei hyyldэ, kolxoozniguudai azalai bytөөse deeşelhen ba tedenei disciplііne haizarahan baina. Deslaatnikovska selьsoveedei „Pobediitelь" kolxoozdo kolxooznicanuudai xysөөr, oroidoo 2-3 xonogoi torşo soo, 500 kybomeetr tyliişe—modo beledxegdehen baina. Exenernyyd bolbol brigaadanuudta oşozo, xydelmeriiji erine.

Gebeşji, zarim kolxoozuudta BKP(b)-ein Maiska pleenymei togtoolnuudiiji xelselgiin yjede, paartiin Centraalьna Komiteed ba Sovnarkoomoi zaabarinuudiiji xazagairuulxa faaktnuud yzegdene. Zişeelxede, Moolotovoi ba Kaganooviçiin neremzete kolxoozuudai kolxooznigud bolbol zil byridө nege kolxooznig xadaa 120—hoo dooşo bişe azalta yderiiji oloxo johotoi geze togtoobod. Manai paartiin centraalьna oorgan „Praavda" bolbol „ene xereg xadaa kolxoozno xeregte xoro xyrgexehee bişe, jymegyi" geze bişene.

Tarbagatain raioonoi olonxi kolxoozuudta yçood ba otçootnostiin xereg, ton xalşa xereggeer tabigdanxai. „Kraasna znaami" kolxooz bolbol azalta yderiiji toololgiin xeregte ton oguulьnaar xandadag baina.

Ene xeregte aimagai gazartariaalangai tahag bolbol şuxala anxaralaa tabidaggyi baina. Ene uşarhaa aimagai tahag xadaa kolxoozuudta bodoto socialiis yçood baiguulxiin tylөө temesexe johotoi.

P. ŞEVÇEENKE.

Zedlin volьfraamova kombinaad bolbol mynөө xyrter gansal zundaa xydelmerildeg baigaa. Obogatiitelьna faabrikiin aşaglalgada oruulagdaxatai xamta sezoonnostь likvidiirovelegdexe. Mynөө Zedestroi deere ispetaalagdaza baigaa Antoonov-Azaarkiin pnevmo obogatiitelьna agregaad xadaa sezoonnostiiji likvidiirovelegde ugaa jixe udxaşanartai jym.
ZURAG DEERE: Antoonov-Azaarkiin agregaad. (Petroovoi foto)

Pioneerske laageriin tyryyşiin ydernyyd

Zedlin aimag soo, ene zilde 18 pioneerske laagernuud organizoovaalagdaza, ede laagerьnuudta 1185 pioneernyyd-huragşad xabaadaxa Ede xyyged xadaa zunaigaa amaraltiiji sengelig xyxiyyneer ba kyltyyrneer yngergexe exilbe.

Pioneerske laagernuudai tyryyşiin ydernyyd xadaa hain zişee xaruulza baina.

Zişeelxede, Bajaanskiin laagerь (naçaalьniganь pyx. Soosnin) bolbol laageriingaa bairiiji hainaar oboruudovalhan ba laagerьna sezoonoo organizoovannoor exilhen baina. Laagerь deeree raadio baiguulhan ba biblioteeke organizoovaalhan baina.

Myn tereşelen, Yşөөtein laagerь (naçaalьniganь pyx. Gryyşe Barnakoova), Borgoin sovxoozoi laagerь (naçaalьniganь pyx. Cereenov), Gegeetiin laagerь (naçaalьniganь pyx. Jezoov) ba busadai xydelmerinь hainaar tabigdanxai.

Gexetei xamta, aimagai ceeştr deerexi laagerь (naçaalьniganь nyxer Zaplaatin) bolbol laageriin yjede beledxelyi tahalduulxiin tuilda xyrgөөd, xarin xydelmerihөө arsahan baina. Myn, Doodo-Toriiin laagerь (naçaalьniganь pyx. Kondraatьjev) bolbol laagerьtaa beledxelei xydelmeriiji muugaar jabuulhan deereheenь, mynөө laageriinь exileegyi. Ene xeregte selьsoveedei tyryylegşe nyx. Tugaarinov xadaa jamarşji tuhalamza yzyyleegyi, ene „manai xereg bişe"—geze huudag baina.

Uşar iimehee, ede byxii dutuu dundajaa jabuud likvidiirovelze, pioneerske laagerьnuudiiji obrazcoovoor yngergexe şuxala.

C. Zimbeejev.

TOGTOOLIIJI XALUUNAAR DEMZENE

Muxar-Şiberei raioonoi, Sutain somonoi, „Ruyrь-Leenina" kolxoozoi xamtiin suglaan bolzo, ene suglaan deere „Kolxoozuudai obşçeestvenne gazariiji yrilgehee xamgaalxa xemzeenyyd tuxai" ba „1939 onoi urgasa xuriaalgada ba xydөө azaxiin produuktnuudiiji beledxelgede beledxel tuxai" BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei Sovnarkoomoi togtoolnuudiiji zybşen xelelsexe zuuraa, tus togtooliiji negen hanalaar demzen, haişaahan baina.

Өөriingөө xydelmeride xydelmerilөөd, kolxoozdo xydelmerildeggyi kolxoozniguudta xemzee abxiijiinь yge xelegşe nyx. Petroova kolxoozoigoo pravleenihee erilte xehen baina. Ene kolxoozoi paar xaxalalgiinь plaan dyyreegyi, jyyb gexede, xojor negen xynyyd xydelmeriledeg, busad kolxoozniguudanь eldeb olon şaltagaantai xydelmeride garadaggyi baina. Eneen tuşaa kolxoozniguudai xamtiin suglaan konkreetne togtool ababa.

I. Jaakovlev.

DEBŽELTE DEERE

Baigal dalai xadaa manai respyyblikiin baruun xoito xiiiiji, uuzam jixe uhanaigaa massiivar, omogtoi burjalma dolginooroo gojoono. Erjenyyd deerenь, xyxiyy sengelig azalai ydernyyd xadaa busalama buşuu, urmatai, omogtoigoor yngeren baina.

Tereenei erjede, debzelte deere baihan, socialiis predpriiaati—Kliyyljevskiin lesozavod baidag. Ene zavood xadaa zilhee zilde urgahan ba mynөөşji urgaza baina. Anxan tyryyn modoxireedelgiin nege raamatai (stanooktoi) baihan aad, xojor raamatai bolgogdohon baina.

Jirexe namarhaa exilze, gurban raamatai bolxonь. Zavoodoinь ger ba zosooxinь, tereşelen, texniiçeske talaar oboruudovani xegdehenei rezyltaadta, texniiçeske proceessenь nileedgyi haizarhan baixa jym. Ilgeed, kaater baiguulxanь. Av tomaşiinatai bolxonь. Tede xadaa zavoodoinь dotoroi azaxilda ton jixe udxaşanartai baihaniinь eli.

Ene zavood deere staxaanovcuud, udaarniguud nileedgyi olon. Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaaniin yrgenөөr delgerhen deerehee, tedenerei zergeh ydernөө yderte urgana. Staxaanovcuud, udaarniguud xadaa ynder pokazaatelьnuudiiji xaruulnad.

Tus zavood bolbol ene onoi negedegeer kvaartalaigaa yiledberiin plaaniiji 126 proc. dyyrgexe zuuraa, yiledberide orohon modonoigoo 65 proceentiinь xeregtei produukca bolgoxo plaantai baihan aad, 68 proc. xeregtei modiiji yiledberilen gargaza, ene talaar plaanaa ylyylen dyyrgehen baina. Tiigeed, Burmongolleestreestiin sisteemede tyryy huuri ezelee.

Ulaan-Ydiin lesokombinaadtai socialiis doogovor batalaza, Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis corevnovaanida orolsohon baina. Zygөөr, ene sorevnovaaniinь jabasa xadaa ber sagta şalgagdadaggyi baina. Zavoodoinь kollektiivei dunda delgerhen sorevnovaani bolbol өөriingөө rezyltaaduudiiji xaruulaa.

Nyx. Sergejeenko xadaa ene zavood deere 9 zilei torşodo xydelmerilөө. Terenei brigaada bolbol zavood deeree tyryy huuri ezelhen ba zavoodoigoo ulaan znaamiiji abza şadanxai. Nyx. Şovgiçioovoi smeenne brigaada xadaa nyx. Sergejeenkiin brigaadatai zergeşexiin, ulaan znaamiijinь abxiin tylөө zorimgoigoor temesene.

Kommuniistnuudai avangaardna roolinь elieer xaragdana. Smeenne maaster, kommuniistka nyx. Şyriigina Jekateriina gegşiin xytelberi doro xydelmerideg smeene bolbol nege smeene soo 72 kybomeetr modo tairaxa plaanaa, 91 kybomeetr xyrter dyyrgene. Nyx. Birzaajev xadaa xireenyydiiji xursadaga ba remoontolgo deere xydelmeriine. Ene xydelmeriee ton hainaar jabuulhan deereheenь, negeşji haatalga, udaaralga g. m. oroidooşji garadaggyi baina.

Kommuniist, modoşo darxan nyx. Kyrtikaalov bolbol staxaanovska meetodeer xydelmeriilne. Yder ydereigөө yiledberiin noormiiji 200 proc. xyrter dyyrgene. Busad kommuniistnuud xadaa bahal hainaar xydelmerileze, erxim pokazaatelьnuudiiji xaruulnad. Xydelmerişedei yiledberiin debzeltiijinь tolgoilnod.

Eeneei urda tee xydelmerişedei ger bairanь muu baihan jym. Tere xadaa zavoodoinь hainaar xydelmerilxe, xydelmerişed ba slyyzaşçineriiji bexidxexe jabadalda, jixexen haad xehen baigaa. Mynөө, tus zavoodoi administraaca bolbol Burmongolleestreestiin tuhalamzataigaar, ene asuudaliiji şiidxelgede, ton serьjooznoor exilen orohon baina.

1939 on soo, xydelmerişed ba slyyzaşçinerei baixa 40 şine ger, specialiistnuudai baixa 1 ger, komsomoolьcuudai baixa 1 ger g. m. barilgaxaar projektiirovalagdahan baina. Mynөө yjede, 30 gernyydeinь huuriinuud bodxoogdohon ba 12 gernyydei barilganь dyyreze baixa jym.

Ede barilganuudai dyyreheinь xoino, endexi posioolko xadaa tomoxon socialiis gorodoog bolxo baina. Ene yjede 30-40 modoşo darxaşuul ba busad olon xydelmerişed xydelmerileze bainad. Zavoodoinь direektor nyx. Reedorov bolbol zavoodoo bexidxexe, tereenei xydelmeriijinь haizaruulxa tuxai ton energiiçneer xydelmerildeg ba xydelmerilezeşji baina.

Dursagdagşa zavoodoi xydelmeriin hain taliiji temdegelxe zuuraa, dutuu dundanuudiijinь temdegelxesexenь şuxala. Ende, teexnikiin ajuulgyiji saxilga xadaa nileedgyi dutamag jabuulagdanxai. Maşiiniinь otdeleeni ba stanooguudiinь modoor xorioologdonxoi (tymer baixa johotoi). Tereşelen, transmicioonno otdeel, lokomobiilьnuuşiinь xorioologdoogyi baixa jym.

Zarimandaa, zavoodoinь ger soo burtag baidag baina. Ventiliaacanuudşji xysed bişe xegdenxei. Gadna, ene zavood bolbol xydelmeriiin togtoogdomol saghaa deeşenь xydelmerilelgiiji yrgenөөr praktikovaalza, eneegeeree ton jixe „myngenei gargaşiiji xene. Zişeelxede, xydelmeriiin togtoogdomol saghaa deeşenь xydelmerilelge negedegeer kvaartal soo 1379 çaas bolhon baixa jym.

Zavoodoinь mexaniiçeske ceex xadaa mynөө xyrter nariaadtaigaar xydelmerilxe sisteemiiji baiguulaagyi baina. Ene xadaa xenei, xedii şineen xydelmerilhen, jamar xydelmeriiji dyyrgehen g. m. jabadaliiji xudxuuldag baina.

Baani, gaazokaamer g. metenь ton xuuşaranxai. Remoont xegdexe sagainь tulahan bolboşji haanь, bodoto xemžee abtaagyi baina. Ene zavood xadaa mynөө xyrter texniiçeske direektortei bologyi baina. Ede byxii dutuu dundanuud xydelmerilelgedenь, xemgyi toormozoldog baihaniinь eli.

Iime tula, tuilahan amzaltanuudaa bexidxeed, ulam hainaar xydelmerilelge—tus zavoodoixidoi bojevoi zoriigonь myn.

G. BAŽAANOV.

ВСХВ-дэ 955 кандидадууд

Бурят-Монголой хvдөө ажахын амжалтануудые Бvхэсоюзна хvдөө ажахын выставкэ дээрэ vргэнөөр харуулхын тvлөө, тэрээндэ 955 кандидадууд баталагдаhан байна.

БМАССР-эй павильондо, vндэр ургасые туйлаhан таряан ажалтай 92 колхозууд, 6 машинно-тракторна станцинууд, гахайн-товарна 4 фермэнvvд, hv-товарна 13 фермэнvvд, моринной-товарна 6 фермэнvvд, хонинной-товарна 49 фермэнvvд, 3 пасеканууд, ангай 4 фермэнvvд, шубуунай 1 фермэ, загаhабарилгын 2 колхозууд, гvрэнэй селекционно 1 станци, 2 госсорт-участок ба госсортфондын 1 контора харуулагдаха байна. 770 тvрvvшvvд, специалистнvvд—хvдөө ажахын организаторнууд хабаадалсаха юм. Эдэ кандидадуудай нюурта, бvхы советскэ арад хадаа hалбаража байгаа Бурят-Монгол республикын амжалтануудые ба туйлалтануудые хараха байна.

Режиссернуудай бvхэсоюзна конференци хаагдаба

Июниин 19-дэ, режиссернуудай бvхэсоюзна конференци дээрэ драматурганууд Толстой ба Тренев гэгшэд vгэ хэлэбэд.

Толстой хадаа советскэ драматургын зорилгонууд ба театральна критикнvvд дээрэ тогтожо хэлэбэ, энэнь хадаа арадуудай художественно эрэлтые бодотооронь харуулагша байха ёhотой.

Тренев болбол советскэ драматургануудай дутуунуудые тэмдэглэжэ, художественно-идейно удхашанартай зохёолнуудай гаргалгада режиссернууд багаар туhалдаг байна гэжэ хэлэбэ.

Июниин 20-ной vдэр конференци хадаа секцээрээ хvдэлмэрилөө.

Vдэшэлэн, конференцын пленарна заседани боложо, энээн дээрэ докладчигууд хадаа тvгэсхэлэйгөө vгэнvvдые хэлэбэд.

Конференцидэ хабаадагшад болбол нvхэд Сталинда ба Молотовто амаршалга эльгээхэ гэжэ угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр шиидхэбэ.

Конференци хадаа советскэ театрай творческа хvдэлмэрилэгшэдтэ хандалга гаргаhан байна.

(ТАСС).

PARTORGANIZAACIIN URGALTA

Petropaavlovka. 1939 onoi ijyyniiin tyryyşiin xaxad soo BKP(b)-ein Zediin aikoom bolbol 17 xynyydiiji BKP(b)-ein çleenei kandidaaduudta ba 5 xynyydiiji paartiiin çleende abahan baina.

Edenerei olonxinь kolxoozoi staxaanovcuud, udaarniguud, voroşilovsko vsaadniguud baina.

BKP(b)-ein çleende abtagşadai *dunda* nyxed Jaceeviç, Spiridoonov, nyx. Kazaancev G. M. bişenyyd baixa jym.

C. Zimbeejev

Манай орон болбол Улаан Армида призывтэ бэлэдхэжэ байна. Һаяхан Тарбагатайн аймагай, Тарбагатай селогой залуушууд—допризывнигvvдэй суглаан болобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тарбагатай селогой залуушууд призывтэ бэлэдхэлгын талаар совещаниин hvvлдэ, сэнгэжэ ябана. (Пестеревэй фото),

STAXAANOVEC—KYZNEEC

Ulaan-Ydiin avtoremleeszavoodoi staxaanovec-taxaaneec nyxer Aneeloov bolbol Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida orolsozo, abahan ujalganuudaa xyndeteigөөr dyyrgene. Negedegeer kvaartalai, mai hariin yiledberiiingөө daabrinuudiiji ylyylen dyyrgee hen. Ijyyniiin tyryyşiin xaxadai daabariiiji 180 proc. dyyrgehen baina. Mynөө byri hain pokazaatelьnuudiiji tuilaxiin tylөө energiiçneer xydelmerilne.

Moksoojev.

Ороной курортнууд дээрэ

Курортно сезоной гол тvлэв vень болоод байна. Мvнөө vедэ Сочидо 8 мянган vбэшэнтэн санаторно аргаламжада, 1 мянган курсовкоор амарагшад байна. Уhанай температура 22 градус.

Ривьерэй райондо амбулаторно аргаламжиин хоёрдохи центр нээгдэхэнь. Эндэ 500 хvнvvдэй hууритай диэтическэ шэнэ столово, 1100 хvнvvдые обслуживалха кабинедтэй поликлиника байгуулагдаха байна.

Мацестэдэ vдэр бvхэндэ 4 мянган хvнvvд ваннада оруулагдана, энэ хадаа урда жэлнvvдтэ vзэгдөөгvй тоо мvн.

Крымэй урда эрьедэ 20 мянгаад курортнигууд байна. Далайн температура 20 градус. Купальна сезон vнгэрэгшэ жэлэйхиhээ урда эхилээ.

Хуушан Русседэ 825 хvнvvд аргалуулжа байна. Хуушан руссиин минеральна уhанай юрэнхы оролгонь суткедээ миллионhoo vлvv ведро болоно.

ЛЕРМОНТОВОЙ ЗОХЕОЛНУУДЫЕ ЕРХИМЕЕР ХАРУУЛАЛГЫН ТVЛӨӨ КОНКУРС

Лермонтовой тvрэhэнhөө хойшо 125 жэл болоhоной ой октябарьда гvйсэхэнь. Бvхэроссийскэ театральна общество хадаа агууехэ поэдэй зохёолнуудые эрхимээр харуулалгын тvлөө конкурс организовалхань. Сентябриин 20-hoo конкурс эхилхэ. Эрхимээр харуулагшад 5 премиинvvдые абаха байна. Жюриин тvрvvлэгшэ—СССР-эй арадай артист Качалов.

(ТАСС).

КОЛХОЗНИК ЮРКИНЭЙ ЭРЭЛХЭГ ЗОРИМГОЙ ЯБУУЛГА

СЫКТЫВКАР, июниин 20 (ТАСС). Залинай бууhан гурбан газарhaа тvймэр нособо. Тиихэдэнь, колхозник Юркин (Слободско сельсоведэй, Веждин гэжэ деревни) хадаа тvймэрэй утаае харамсараа, тvймэрэй боложо байhан газар тээшэ ошожо, горхоной уhа хэрэглэжэ, галтай эрэлхэг зоримгойгоор тэмэсэhэн байна. Гал умтараагдажа, зуугаад гектар ой модон галhaa хамагаалагдаба. АССР-эй совнарком хадаа Юркиндэ мvнгэн преми vгөө.

Modouradxalga deere socialiis sorevnovaaniiiji yrgenөөr delgeryylxe

Xyrbiiinxid xamagai xoino

Paartiiin Centraalьna oorgan „Praavda“ bolbol „Orondo modon xeregtei, zygөөr ugaa jixe xemzeeteigeer xeregtei. Modouradxalgiiji organizoovannoor ba bogonixon bolzorto yngergelge bolbol zavooduud, barilganuud, saarhanai faabriguudiiji xeregtei serьjoonuudaaranь xangaxa gehen udxatai. Oi modonoi xydelmerişed xadaa geegdelhee garxaar saganь boloo, oron bolbol tedeniiji tyryy zergenyydte xaraxiiji xysenei“—geze, ene onoi ijyyniiin 15-naigaa noomerto bişene.

Ene xadaa manai respyybliikiin modouradxagşadai prograammanь myn. Xedii iime baixadanь, zarim lespromxoozuudai modouradxalganь ton muugaar jabahanai rezylьtaadta, tahaldaxiin ajuulda xyrxejөө baixa jym.

Xyrbiiin lespromxoozoi (direektoriinь nyx. Trofiimov) modouradxalainь teemp xeleşegyi udaan, Xyrbi geze gorxonoor 70000 k. m. modiiji uradxaza, ijyyniiin 4-nei yder sym gyisedxexe ba Yde myrende oruulxa plaantai baigaa. Teed, xydelmerijөө zybөөr jabuulza şadaagyi deerehee, graafigaa pozoornoor ebdehen baina.

Zişeelxede, ijyyniiin 20-noi medeegeer, modonuudainь hyyl xadaa 115 daxi (yde myrenhөө) kilomeetrte baina. Ene xadaa udaan tesexiin argagyi baidal! Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete xysen tyges socialiis sorevnovaani xadaa oroidooşji xangaltagyi delgeryylegdenxei. Brigaadanuud,—modouradxagşad—xydelmerişed xoorondiin sorevnovaani bolbol yrgen dalaisatai boloogyi.

Modouradxalgiin amzaltiiji xydelmerişed — sezoonniguud şiidxene. Teed, Tarbagatain, Zagarain aimaguud bolbol xydelmerişediiji aixabtar dutamag elьgeehen baina. Ijyyniiin 10 garanai medeegeer, Tarbagatain raioon—43 proc., Zagarain raioon—22 proc. gexe meteer xydelmerişediiji xanduulaa. Ene baidaliiji normaalьna gexiin argagyi. Ynendөө, sobataaz xehen jabadal bolno.

Mynөө, praktiiçeska xemzeejabuulganuudiiji abxa sag tulaa. Modouradxalga tuxai zasedaatelьsko xoohon xөөrelgөөnde eses tabixa. Socialiis sorevnovaaniiji yrgenөөr delgeryylxe. Xydelmerişediiji plaanainь johoor xanduulxa. C. DOR.

Azalai discipliiniiji ebdegşedtei erid temesexe

Xoriiin lespromxoozoi sisteemiin Deede-Xudandaxi modouradxalgiin xydelmeri xadaa oroidooşji xangaltagyi jabuulagdaza baixa jym. Hyylei medeenei johoor, modouradxalganь 92-doxi (Yde myrenhee) kilomeetrte xyrenxei baina.

Ene modouradxalgiin paartiiin xydelmerişedeinь dunda, azalai discipliine ebdegşed—modouradxalgiiji xoişonь tatagşad—loodorьnuud bii. Tedener xadaa gyrenei xereg—modouradxalgada sabotaaz xene. Zişeelxede, Anaagai somonoi „Staalinai Zam“ kolxoozoi çleen Sylьtimei Dambiii gegşe xeneişji zybşөөlgyigөөr, modouradxalga deerehee busaza jiree. Tiixe zuuraa, aimagai ceentr deere arxidaza xebtehen ba mynөөşji tere zandaa, xara arxi zorgooroo uuxa „azaltai“ ba zaiguultan jabana.

Modouradxalga deere xydelmerişediiji xanduulxa jabadal xadaa xojordoxi ooçredьto tabigdahan baina. Eneenei rezylьtaadta, somselьsoveedyyd, kolxoozuud bolbol xynyydiiji ton dutamag elьgeene. Ene uçaastog deere 522 xynyydei orondo arai geze 240 xynyyd xydelmerilne. Xasuurtain somonoi, „Pobeeda“ kolxooz xadaa 26 xynyydei orondo miil 13 xynyydiiji, Anaagai somonoi „Staalinai Zam“ kolxooz—17 modouradxagşadai orondo 12 kolxoozniguudiiji elьgeehen baina. Iimenyyd faaktnuud bolbol Aşangiin, Çisaaniin somonuudaar tooloşogyi olon baixa jym.

Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaani ba staxaanovska xydeleөnei yrgenөөr delgeryylegdeegyi baihan deereheenь, miil 20 garan staxaanovcuud baixa jym. Gadna, modo uradxagşadai dunda, kylьtmaassova xydelmeri xadaa tonşji muugaar tabigdanxai. Xydelmerişediiji eldeb ed tovaarnuudaar xangaxa talaar serьjoozno xemzee abtaagyi. Lesprodtoorg bolbol urda mete muusa xydelmerilne. Xydelmerişedei eriltiiji xangaxiin tula, onso operatiivnaar xydelmerilnegyi.

Ede dutuunuud—modouradxalgiiji xoişoluulna. Tiime tulanь, konkreetne xemzeenyydiiji abza, tedeniiji oiriin ydernyydte likvidiirovelxe xeregtei.

DAM. ZAM.

BEELЬGI BA GERMAANSKA FAŞIIZMIIN AGREESSI

1914 onoi aavgustiin 4-de, Beelьgide, germaanska seregyydei dobtolon oroigotoi delxein negedexi imperialiis dain exilhen baina.

Mynөө yjede, xojordoxi imperialiis dainai yjede, Fraanca, Aangli ba Germaaniiin gol zam deere baihan Beelьgi bolbol kapitaliis jevroopodo delgereze baigaa sobiitinuudhaa gazaa tee yleze şadaxagyi.

Tuxailxada, 8 millioon xynzontoi geze toologdodog ene bagaxan oron bolbol faşiis Germaaniiin imperialiis zamiislnyydei objeektnyydei negenь bolno.

Germaanska faşiistnuud bolbol Beelьgiiin territooriiiji, Fraanca ba raioonuudta, өөriingөө jireedyi dobtolgiin areena geze, ezemdelge xadaa Xoito dalain ba Angliiska aralnuud deere germaanska komaandovaniiin gospoodstviiji xangaxa johotoi geze xaradag baina.

Germaanska imperialiistnuudiiji, belьgiiiske xysen tyges xara metalluurgi, yndөөr xygzenxei maşiinabaiguulga, şuluun nyyrhenei promiişlennostь, tatan xabaaduulna. Şirem ba staaliiiji yiledberilgiin talaar Beelьgi bolbol 6-daxi huuriiiji, nyyrhe abalgaar, delxeide 7-daxi huuriiiji ezelne.

Beelьgi xadaa jixeşeg koloniaalьna vladeeninyydtei baina. Beelьgi bolbol Aafrikada 2 millioon 300 mianga kvadraatna kilomeetr ezeideg ba zed, raadi, xloopog, kauçuug, kakaao, koofe ygedeg. Kongoo geze yrgen koloonitoi baina. Tereenhee gadna, liigi naaciin mandaatiin johoor, Beelьgide, Aafrikadaxi Ryandaa-Yryndii geze kolooni medeetei baina.

Belьgiiiske, zyyn xeblelei medeenei johoor, byxii Beelьgi bolbol giitlerovske faşiis organizaacanuudaar daldalagdahan baina. Edener bolbol egeel eldeb janziin nerenyydeer vestypaaldag jym: „Aradai enxe haixan baidaliiji neelge“, „Ybelei tuhalamza“, „Kylьtyyrne sojuuz“, „Giitlerovske zaluuşuud“ ba bişenyyd. Ede byxii organizaacanuud bolbol „Azalai froont“ geze giitlerovske oficiaalьna organizaacada orono. Poliica bolbol belьgiiiske giitlerovcyydei buu zebsegei niuusa sklaaduudiiji negete bişe xarahan baina.

Giitlerovske myngenyyd deere, xaxad bandiitska faşiis paarti baidag, terenei liiderenь, germaanska faşiizmiin iakei Degreelь bolno.

Germaanska faşiistnuud bolbol 1914—1918 on xyrter Germaaniiin sostaav soo baihan Eipen ba Malьmeediiin kantoonuudta tusagaar jixe aktiivnostiiiji xaruulna.

„Sandei refeeri“ geze angliiska gazeedei medeesehenei johoor gestaapo bolbol speciaalьna „belьgiiiske biyroo“ baiguulhan baina. Flandriiiji Beelьgihee tahalza, tereniiji Germaanida negedyyixe zoriigotoigoor, Beelьgide, handargalgiin yrgen xydelmeri jabuulagdana. Tereenhee gadna, neemcyyd bolbol Beelьgihee, Aafrikadaxi belьgiiiske koloonuudai xaxadiijinь buultada tullaxiiji xaraalana.

Germaanska raadiostaancanuud bolbol Germaanida Eipen ba Malьmeediiin ookruguudiiji negedyylxiin tylөө propagaandiiji ton xyseteigөөr jabuulna. Keelьnhee Raadioperedaaçanuud bolbol ede belьgiiiske ookruguudai xynzoniiji „neemcyyd“ geze nereldeg.

Saghaa sag byxende, germaanska komaandovani bolbol belьgiiiske xiliin dergede olontooto seregyydiiji elьgeedeg baina. Main exinde, belьgiiiske xiliin dergede, gestaapiin naçaalьnig Giimmler xadaa inspeektorske jabalgiiji xehen baina.

Germaanska agreessihee aiza, belьgiiiske praviitelьstvo bolbol Loondondo, ton jixe belьgiiiske altiiji elьgeebe.

Belьgiiiske zonxilogşo kryygyyd bolbol faşiis Germaaniiin ajuulnuudta jyygeer xariuusanab? Neitraliteedei tradicioonno poliitikoor.

1831 ondo bolhon jevropeiske derzaavanuudai konfereence bolbol Beelьgiiiji, „neitraalьna mynxe gyren“ geze nerelhen baigaa. Beelьgiiin neitraliteed bolbol Jevroopiin gol gyrenyydeer, tedenei toodo Germaaniaar garantiirovalagdahan baina.

1831 onoi doogovoroi xamagaalalgaar, Beelьgi bolbol 1914-18 onuudai mirovoi dain xyrter neitraalьna zandaa ylehen baina. 1914 ondo, dainai exilxehee urda, Beelьgidexi germaanska pooslannig bolbol „Xerbee, Jevroopiin gal ba şuhan soo baixadanь, belьgiiiske gerei oroinь dyrexegyi“ geze şaaliiiji yrgehen baina.

medyylee hen. Beelьgiiin neitraliteed ebderxegyi gehen, Germaaniiin oficiaalьna tyløølegşiin medyylge baibaşji haa, 1914 ondo belьgiiiske torritoori bolbol germaanska imperialiizmiin polçiişçanuudaar oloşorohon baina.

1914 onoi aavgustiin 4-de, Germaanska kancleer Beetman-Golьveek bolbol belьgiiiske neitraliteed tuxai doogovoriiji saarhanai taharxai geze nerelhen baina.

1914—1918 onuudai dainai hyylde, Beelьgi bolbol өөriingөө „neitraliteed“ deere baingyigөөr, Liigi naacada orohon baigaa. Liigiin jireedyin çleen Beelьgi bolbol Liigiin ustaavtai taaramzatai, beje bejee agreessihee xamagaalxa geze ujalgalhan oronuudai kollektiivne xamagaalalga doro baigaa. Tereentei xamta, Beelьgi bolbol Liigiin ustaavai 16-daxi statьjaa soo baihan agreessiin zeertvode—jamarşji busa orondo tuhalamza ygexehөө arsaxa gehen ujalgiiji abhan baina.

Tereenhee gadna, Beelьgide, Aanglitai ba Fraancatai xarilsan tuhalalsaxa tuxai soglaşeeni baigaa hen.

1936 onoi oktiaabrьda, belьgiiiske praviitelьstvo bolbol, Beelьgi xadaa kollektiivne ajuulgyin poliitikohoo arsana ba 1914-18 onuudai dain xyrter bariza jabahan „neitraliteedei“ poliitikodo busan oşoxonь, saaşadaaşji өөhediingөө xysenyydte naidaxa baina geze sonosxoo hen. Beelьgiiin ene togtoomzo bolbol, belьgiiiske gadaada poliitikiin ene erjeltehee xen xamaghaa jixiiji şyygeeb geze xaruulhan germaanska faşiistnuudai ton jixe haişaaliiiji yrgehen baina.

Beelьgiiin territoori bolbo Germaaniiin dobtolgohoo Aangli ba Fraanciin oborooniiji xamagaalalgada ugaa jixe udxaşanartai baina. Belьgiiiske neitraliteed bolbol, Germaanska aviaaciiji xaraza baixiin tylөө Aangli xadaa belьgiiiske territoori deere poostnuud ba aerodroomuudiiji bailgaxa johogyi geze xaruulna. Xerbee dainai boloo haa, angliiiska aviaaciin Beelьgi deegyyr niidexe erxenь xahagdana. Neitraliteedei poliitikodo busan oşozo, Beelьgi bolbol Fraancatai xehen vojeenne sotruudniçestvohaa arsaza, francuuzska xiliin dergedexi bexizyylgede hanaagaa tabidag bolbo.

Neitraliteedei poliitika bolbol Liigi naaciin ustaavai johoor Beelьgide garahan, agreessornyydte esergyy temesexiin ujalganuudhaa arsahaniiji xaruulna.

Germaanska seregyydeer Çexo-Slovaakiiiji ezelelge bolbol belьgiiiske aradai maassanuudta, urdadaşji baihan өөhediingөө oronoi zaviisimo bişe baixiin tylөө trevoogiiji şangadxana.

Faşiis agreessorte soxilto ygexe gehen maassanuudai ene trevooga, tereşelen oroldolgo bolbol 1939 onoi apreelьda bolhon, belьgiiiske parlaamentda hungaltanuudai yjede todo honoroor xaragdahan baina. Hungaltanuud deere, „Reeksiin“ paarti—belьgiiinske giitlerovcyydei organizaaca bolbol ton xatuugaar diildehen baigaa. Ene bolbol depytaaduudai palaatada өөhediingөө mandaaduudai 81 proceentiiji, senaatada depytaaduudai 88 proceentiiji geehen baina.

Parlaamentska ba vojeenne kryygyydte, hyylei sagai torşo soo, agreesside soxiltiin poliitikiin tylөө, ali bolxo foormodo neitraliteedei poliitikiiji daxin xaraxiin tylөө, goolosuud ulam jixeer duuldadag boloo. Belьgiiiske xeblelnyydte, Beelьgiiin oborooniiji organizaacalgada zoriuulagdahan xeden olon statьjaanuud toliilogdohon baina. Orondo, zyyn talahaa, tailbarilan xelexede, Germaaniiin talahaa ajuultai geze statьjaanuud soo zaagdana.

Belьgiiiske kommuniis paarti bolbol faşiizmiiji ba dainiiji esergyy temesedeg aradai froontiiji bii bolgoxiin tylөө vestypaalna.

Belьgiiiske proletariaadai jedinstviin tylөө temeseze, kommuniis paarti bolbol socialiis paartiiiji, faşiizmda esergyy temeselde tedenei xysenyydiiji zagsaaxiiji negete bişeer duradxahan baina. Gebeşji socialiis paartiiin opportunistiiçeske xytelberi bolbol kommuniistnuudai duradxalda arsaagaar xariuusana.

Belьgiiiske arad bolbol faşiis agreesside soxiltiin bexi froontiiji organizaacalgiin tylөө baina.

Beelьgiiin azalşad bolbol Soveed Sojuuziiji naidamzatalgaar ba inaglalgaar xarana, terenei miirne poliitika bolbol xyntyreltenei byxii azalşadai intereesyydtei zoxildono.

B. ALEKSEEJEV

Харюусалгата редакторай орологшо Г. ДАШИЦЫРЕНОВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 3-23, Сельхозотдел — 7-55, Пром. отд. 5-07.

БМАССР-эй НКМП-эй типографи. Уполглавлит № 809